ئادىل ئىمىن

ئەتىرگۈل مەلىكە

قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى

ئادىل ئىمىن

ئەترگۈل مەلىكە

قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

玫瑰公主:维吾尔文/阿迪力·依明著.喀什:喀什维吾尔文出版社,2008.10
ISBN 978-7-5373-1756-6

Ⅰ.玫… Ⅱ.阿… Ⅲ.童话—作品集—中国—当代—维吾尔语(中国少数民族语言)Ⅳ.Ⅰ287.7

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2008)第 156252 号

责任编辑:姑丽巴哈尔·麦麦提依明
责任校对:坎拜尔古丽·吾斯曼

玫瑰公主

作者:阿迪力·依明

喀什维吾尔文出版社出版发行
(喀什市塔吾古孜路 14 号　邮编:844000)
各 地 新 华 书 店 经 销
喀什维吾尔文出版社印刷厂印刷
787×1092 毫米　1/32 开本 6.25 印张
2008 年 10 月第 1 版　2008 年 10 月第 1 次印刷
印数:1——3080　　定价:13.00 元

如有质量问题,请与我社联系调换。电话:0998—2653927

مۇندەرىجە

مەلىكىنىڭ يىگىت سىنىشى 1
يوقالماس بايلىق 10
نىلۇپەر قىز 16
قار مەلىكە 34
ئاققىز بىلەن قارىقىز 50
ئۇچقۇنبالا - پەرۋانەقىز 64
ئالمىقىز 72
كىچىككىنە مەلىكە بىلەن چاشقان 88
ئەتىرگۇل مەلىكە 121
گۇل ۋە بۇلبۇل 140
پادىچى يىگىت بىلەن ئاپئاق مەلىكە 156
ئالتۇن ئاچقۇچ 188

مەلىكىنىڭ يىگىت سىنىشى

قاچاندۇر بىر زامانلاردا تەڭرىتىغى باغرىدا قاياقىدۇر سوزۇلغان بىر يول ئۈستىدە ئاسماندىن چۈشتىمۇ ياكى يەر قوينىدىن چىقتىمۇ، ئەيتاۋۇر بىر جۈپ ئاق چاشقان ئات بولۇپ، تاۋاقتەك يوغان بىر تال نىلۇپەرگۈلنى هارۋا قىلىپ سۆرەپ كېتىۋاتاتتىكەن. گۈل ئۈستىدە بولسا تەختىدەك چوڭلۇقتىكى نىلۇپەر ياپرىقىنى كۆنلۈك قىلىۋالغان ئاجايىپ گۈزەل هۆسن - جامالى بىلەن كىشىنى ئۆزىگە مەھلىيا قىلىدىغان، لېكىن بوي - بەستى بىر غىرىچلا كېلىدىغان قونچاقتەك كىچىككىنە بىر قىز ئولتۇرغان بولۇپ، ئۇ هارۋىدا كېتىۋېتىپ مۇنداق ناخشا ئېيتىدىكەن:

مەن بىر كىچىك مەلىكە،
ئەسلىي بىر چوڭ مەلىكە.
كىم قايتۇرسا ئەسلىمگە،
ئۇينايدۇ توي - مەرىكە.

ئۇ ئۆزى كىچىككىنە بولغىنى بىلەن ئاۋازى كۈمۈش قوڭغۇراقتەك زىل ۋە جاراڭلىق بولۇپ، كىشىنىڭ يۈرەك

此为试读，需要完整PDF请访问： www.ertongbook.com

تارنى تىترىتىدىكەن.

شۇ چاغدا ئاتلىق كېتىۋاتقان بىر شاھزادە بۇ كىچىك مەلىكىگە يولۇقۇپ ئۇنى چاقىرىپتۇ:

— ھەي ئوماق كىچىك مەلىكە، مەن سىزنى ئەسلى-ڭىزگە كەلتۈرۈشنى خالايمەن. بىراق، قانداق قىلىش كې-رەكلىكىنى بىلمەيمەن. سىز بۇنى ماڭا ئېيتىپ بېرەلەم-سىز؟

— ئېيتىپ بېرىمەن، ئېيتىپ بېرىمەن، — دەپتۇ كىچىك مەلىكە ئۆزى ئولتۇرغان ھارۋىنى توختىتىپ، — بۇ يەردىن ئۈچ كۈنلۈك نېرىدا، ئېگىز تاغلارنىڭ بىرىدە چوڭ بىر غار بار، غاردا بېشى گۈمبەزدەك، بېلى يوغان كۆپتەك، ئاغزىدىن ئوت، بۇرنىدىن ئىس - تۈتەك پۇركۈي-دىغان، چىشلىرى قىلىچتەك، تىلى ئۆتكۈر نەيزىدەك ئاجا-يىپ بىر مەخلۇقات — چوڭ بىر ئەجدىھا ياتىدۇ، ئەجدىھا-نىڭ ئاغزىدا بىر ئەڭگۈشتەر بار، سىز شۇ ئەڭگۈشتەرنى قولغا چۈشۈرۈپ بەدىنىمگە سۈركىسىڭىزلا دەرھال ئەسلىم-گە كېلىمەن، ئاندىن ئەمرىڭىزگە ئۆتىمەن. ئەڭگۈشتەرنى ئەكېلىشكە جۈرئەت قىلالامسىز؟

— ھازىر ئېتىم چارچاپ قالدى، ئۇنىڭ ئۈستىگە تېنىم تازا ساق ئەمەس، سالامەتلىكىم ئەسلىگە كەلگەندىن كېيىن، ياخشىراق ئاتقا مىنىپ بېرىپ ئەڭگۈشتەرنى چو-قۇم ئېلىپ كېلىمەن، يەنە نۇرغۇن لەشكەر يىغىپ بېرىشىم كېرەككۇ؟ — دەپتۇ.

— خوش ئەمىسە، — دەپتۇ كىچىككىنە مەلىكە، ئان-دىن ئۇ يەنە ناخشىسىنى توۋلاپ يولىنى داۋام قىپتۇ:

مەن بىر كىچىك مەلىكە،
ئەسلىي بىر چوڭ مەلىكە.
كىم قايتۇرسا ئەسلىمگە،
ئۇينايدۇ توي - مەرىكە.

بىر چاغدا ئۇنىڭغا بىر بايۋەچچە يولۇقۇپتۇ ۋە مەلىكە-نى چاقىرىپتۇ:

— ھەي، ئوماق كىچىك مەلىكە، توختاپ تۇرۇڭچۇ، مەن سىزنى ئەسلىڭىزگە قايتۇرۇشنى خالايمەن، بىراق قانداق قىلىش كېرەكلىكىنى بىلمەيمەن. سىز ئېيتىپ بېرەلەمسىز؟

— ئېيتىپ بېرىمەن، ئېيتىپ بېرىمەن، — دەپتۇ كىچىك مەلىكە توختاپ، — بۇ يەردىن ئۈچ كۈنلۈك نېرى-دا، ئېگىز تاغلارنىڭ بىرىدە چوڭ بىر غار بار، غاردا بېشى گۇمبەزدەك، بېلى يوغان كۈپتەك، ئاغزىدىن ئوت، بۇرنى-دىن ئىس - تۈتەك پۇركۈيدىغان، چىشلىرى قىلىچتەك، تىلى ئۆتكۈر نەيزىدەك ئاجايىپ بىر مەخلۇقات — چوڭ بىر ئەجدىھا ياتىدۇ، ئەجدىھانىڭ ئاغزىدا بىر ئەڭگۈشتەر بار، سىز شۇ ئەڭگۈشتەرنى قولغا كەلتۈرۈپ بەدىنىمگە سۈركى-سىڭىز لا دەرھال ئەسلىمگە كېلىمەن، ئاندىن ئەمرىڭىزگە ئۆتىمەن، ئەڭگۈشتەرنى ئەكېلىشكە جۈرئەت قىلالامسىز؟

بايۋەچچە بىرھازا تۇرۇۋالغاندىن كېيىن:

— مەن ھازىر كاتتا بىر سودا ئىشىنى پۈتكۈزگىلى كېتىۋاتقان، شۇ ئىشنى تۈگىتىپ قايتقىنىمدا ئاندىن ئەڭ-گۈشتەرنى ئەكەلگىلى بېرىش ئىشىنى ئويلىشىپ باقاي،

تېخى بىرمۇنچىلىغان شىر يۈرەك باھادىرلارنى تېپىپ ھەم-راھ بولۇشقا كۆندۈرۈشكىمۇ توغرا كېلىدۇ.

— خوش ئەمىسە، — دەپتۇ كىچىك مەلىكە، ئاندىن ئۇ يەنە ھېلىقى ناخشىسىنى توۋلاپ يولىنى داۋام قىپتۇ. بىر چاغدا ئۇنىڭغا يەنە بىر يىگىت يولۇقۇپ توۋلاپتۇ:

— ھەي كىچىك ئوماق مەلىكەم، مەن سىزنى ئەسلى-گىزگە قايتۇرۇشنى خالايمەن، بىراق قانداق قىلىشنى بىل-مەيمەن، بۇنى سىز ئېيتىپ بېرەلەمسىز؟

— ئېيتىپ بېرىمەن، ئېيتىپ بېرىمەن، — دەپتۇ كىچىك مەلىكە توختاپ، ھېلىقى گەپنى يەنە تەكرارلاپ، سىز ئاشۇ ئەگىگۈشتەرنى ئەكېلىشكە جۈرئەت قىلالامسىز؟

— جۈرئەت قىلالايمەن، — دەپتۇ يىگىت قەتئىيلىك بىلەن، — مەن چوقۇم ئەگىگۈشتەرنى قولغا كەلتۈرۈپ سىزنى ئەسلىگىزگە قايتۇرىمەن، مېنى كۈتۈڭ!

ئۇلار خوشلىشىپتۇ. ئەمدى بىز كىچىك مەلىكىنى شۇ يەردە قويۇپ تۇرۇپ يىگىتكە ئەگىشەيلى، قېنى قەيەرگە بارىدىكىن، قانداق قىلىدىكىن؟!

يىگىت مېڭىپتۇ، مېڭىپتۇ، بىر شەھەرگە يېتىپ كېلىپ، بىر تۆمۈرچىلىك دۇكىنى ئالدىغا بېرىپتۇ-دە:

— ئۇستام، — دەپتۇ تۆمۈرچىگە، — ماڭا بىر ئۆتكۈر قىلىچ بىلەن بويۇمغا تەڭ چوڭ قالقان كېرەك ئىدى، سوقۇپ بەرگەن بولسىلا.

— ماقۇل، — دەپتۇ تۆمۈرچى، — ئۈچ كۈندىن كې-يىن ئېلىپ كېتىڭ، باھاسى ئون تىللا.

— دېگەنلىرىدەك بولسۇن، — دەپتۇ يىگىت خۇشال

بولۇپ،— مەن بۇ ئۈچ كۈندە پۇلنىڭ غېمىنى قىلاي.
يىگىت تۆمۈرچىنىڭ دۇكىنىدىن قايتىپ چىقىپ، قايناق بازارغا بېرىپتۇ، كېلىشكەن ۋە بەستلىك قامىتىگە يوشۇرۇنغان كۈچ - قۇۋۋەت ۋە غەيرەت - شىجائىتىگە تايىنىپ، ئەڭ ئېغىر ئىشلارنى تاللاپ، ئىككى كىشىنىڭ ئىشىنى ئۆزى قىلىپ، تاپقان پۇلىدىن يېمەك - ئىچمىكىگە ئازغىنە خىراجەت قىلغاندىن باشقا، قالغان ھەممىسىنى بىر تىيىن زايە قىلماي يىغىپتۇ. شۇ تەرىقىدە ئىشلەپ پۇل يىغىپ، ئۈچ كۈندە توققۇز تىللا ھازىرلاپتۇ - دە، ئاندىن تۆمۈرچىنىڭ ئالدىغا بېرىپ ھەممىسىنى قولىغا تۇتقۇزۇپ:
— تاپقىنىم مۇشۇ بولدى، رازى بولسىلا قىلىچ- قالقاننى ئېلىپ كەتسەم، ئەگەر رازى بولمىسىلا كېمى مەندە قەرز قالسا، ئىشىم ئالدىراش ئىدى، تۆگىتىپ ئا- مان- ئېسەن قايتىپ كەلگىنىمدە قايتۇرسام قانداق،— دەپتۇ مۇلايىملىق بىلەن.
— رازىمەن،— دەپتۇ تۆمۈرچى خۇرسەن بولۇپ،— قويغان باھايىم ئۆزە ئىدى. سىزنى باھا تالىشىدۇ دېگەن ئويدا شۇنداق قىلغانىدىم. مەرد يىگىت ئىكەنسىز، باھا تالاشماي دېگىنىمنى بەرمەك بولۇپ كەتتىڭىز، مەنمۇ تاشقا ئۇرسا تاشنى ياغدەك كېسىدىغان ئالماستەك قىلىچ ۋە ھەر- قانچە ئۆتكۈر نەيزىمۇ كار قىلمىغۇدەك مەزمۇت ۋە پۇتۇن بويىڭىزنى مۇھاپىزەت قىلغۇدەك چوڭ قالقاننى ياساپ پۇت- كۈزدۇم، ئېلىپ كېتىۋېرىڭ، قولۇمغا تۇتقۇزغىنىڭىزمۇ باھاسىدىن ئارتۇق، سىزگە ئامانلىق ۋە نۇسرەت تىلەيمەن.
ئۇ شۇنداق دەۋېتىپ قوياش نۇرىدا ۋالىلداپ كۆز چاق-

نىتىپ تۇرىدىغان ئۆتكۈر قىلىچ بىلەن چوڭ قالقاننى يە-
گىتكە بېرىپتۇ. شادلىققا چۆمگەن يىگىت تەشەككۈر ئېيت-
تىپ قىلىچ - قالقاننى كۆتۈرگىنىچە يولىغا راۋان بوپتۇ.
مېڭىپتۇ، مېڭىپتۇ، ئۈچ كۈن يول يۈرۈپ غايەت
ئېگىز بىر تاغ باغرىغا يېتىپ كېلىپ، بىر چوڭ غارنى
كۆرۈپتۇ. «ئەجدىھانىڭ غارى مۇشۇ بولسا كېرەك» دېگەن
ئوي بىلەن جاسارەت كەمىرىنى چىڭ تىتىپ، قىلىچىنى يالى-
ڭاچلاپ، قالقاننى كۆتۈرۈپ، غار تەرەپكە مېڭىپتۇ. گۆر-
دەك قاراڭغۇلۇق ئىچىگە كىرىپتۇ، بىراق ئەجدىھانىڭ دې-
رىكى بولماپتۇ. ئىچكىرىلەپ كېتىۋېرىپتۇ، لېكىن ئەجدى-
ھاغا يولۇقماستىن، بەلكى تاغنىڭ يەنە بىر تەرىپىگە چىقىپ
قاپتۇ.
ئۇ يەردە پايانسىز كەتكەن نىلۇپەر بىلەن ئورالغان
كۆل ۋە كۆل بويىدىكى گۈلزارلىقتا ئاپئاق داستىخاننى
يېيىپ تۇرلۇك ئېسىل نازۇنېمەتلەرنى تىزىپ ئولتۇرغان
ئاجايىپ گۈزەل بىر ھۆر - پەرىنى كۆرۈپتۇ. يىگىت دۇنيا-
غا كۆز ئاچقىنىدىن بېرى مۇنداق گۈزەل ھۆسن - جامال
ئىگىسىنى كۆرمىگەنىكەن. يۈرىكى قۇملۇققا تاشلانغان بې-
لىقتەك تىپچەكلەشكە باشلاپ، ئەقىل - ھوشىدىن ئايرىلى-
غىلى تاسلا قاپتۇ.
— مەرھابا، ئەي باتۇر يىگىت، — دەپتۇ ئۇل گۈزەل
رەنا خۇش تەبەسسۇم بىلەن.
يىگىت شۇ چاغدىلا ئېسىگە كېلىپ، ھېلىقى ھۆر -
پەرىگە ئەدەپ بىلەن سالام قىلىپ ئەھۋال سوراپتۇ، ئاندىن
شۇنداق دەپتۇ:

— ئەي، هۆر - پەرى، ئاغزىدا ئەڭگۈشتەرى بار
ئەجدىهانى ئىزدەپ ماڭغانىدىم، ئازغۇن قەدەملىرىم مېنى
ئالدىڭىزغا يەتكۈزۈپتۇ، مەرھەمەت قىلىپ، ماڭا ئەجدىها
غارىنىڭ يولىنى كۆرسىتىپ قويغان بولسىڭىز. ئەڭگۈش-
تەرنى قولغا كەلتۈرمەك ھەققىدە كىچىككىنە بىر مەلىكىگە
ۋەدە قىلغانىدىم، ۋەدىگە لايىق بىر ئىش قىلسام، ئول
مەلىكىنىڭ ئۈمىد غۇنچىسى سەكپارە بولمىسا، مەن ھەم
مۇراد گۈلۈمدىن مەھرۇم قالمىسام، سىزدىن كۆپ مىننەت-
دار بولاتتىم؟

— ئاۋۋال تائام، ئاندىن كالام، — دەپتۇ ئول دىلرەبا
نازىنىن كۈلۈپ تۇرۇپ.

يىگىت ئۈچ كۈندىن بېرى ئاچلىق ئازابىنى يەتكۈچە
تارتقانلىقى ئۈچۈن تارتىنماستىن داستىخانغا ئولتۇرۇپ،
نازۇنېمەتلەردىن قانغۇچە بەھرىمەن بوپتۇ. ماغدۇرسىزلان-
غان جىسمى كۈچ - قۇۋۋەتكە تولۇپ، غەيرىتى جۇش ئۇ-
رۇپ، ئول ھۆر - پەرىگە يەنە يول كۆرسىتىپ قويماقنى
ئىلتىماس قىپتۇ.

— مەنزىلىڭىزگە باشلاپ بارغايمەن، — ئول ھۆر -
پەرى شۇنداق چاۋاك ئۇرغانىكەن، ئالتۇن ئېگەر- توقۇملۇق
بىر جۈپ ئاق تۇلپار ھازىر بوپتۇ. يىگىت بىلەن ھۆر- پەرى
تۇلپارلارغا مىنىپ يەنە غار يولى ئارقىلىق تاغنىڭ بۇ
تەرىپىگە ئۆتۈپتۇ، ھۆر - پەرى قايان باشلىسا يىگىت شۇ
يانغا كېتىۋېرىپتۇ. بىر چاغدا ھېلىقى كىچىككىنە مەلىكى-
نى يۇلۇقتۇرغان يولغا چىقىپتۇ. شۇ چاغدا ئۇلارغا باش-
ئايىغىغا كۆز يەتمەس بىر چوڭ كارۋاننى باشلاپ كېتىۋاتقان

此为试读，需要完整PDF请访问： www.ertongbook.com

ھېلىقى بايۋەچچە يولۇقۇپتۇ.

بايۋەچچە ئول گۈلى رەنانى كۆرۈپ ئالدىنى توسۇپ دەپتۇ:

— ئەي ھۆر - پەرى، بايلىقىم بىلەن شۆھرىتىم ئالەمگە مەشھۇر، بۇ جەھەتتە نامدار شاھلارمۇ ماڭا يېتەلمەس، مەن بىلەن قىلىڭ! بىر ئۆمۈر پاراغەتلىك ماكانىمدا راھەتلىك ھايات كەچۈرگەيمىز، نېمە خالىسىڭىز ئالدىڭىزدا شۇ ھازىر بولغاي.

ئول ھۆر - پەرى دەپتۇ:

— ئەي قورقۇنچاق بايۋەچچە، پاراغەتلىك ماكانىڭىزدا ئۆزىڭىز ياشىۋېلىڭ. ماڭا جۇپ بولغۇچى باتۇر يىگىتتۇر، سىزدەكلەر ماڭا بىكىرەكتۇر!

ئۇ شۇنداق دەپتۇ - دە، يولىغا راۋان بوپتۇ. بايۋەچچە ئۇنى تۇتۇپ قالماق بولۇپ، چاكارلىرى بىلەن قوغلاپ بېقىپتۇ. لېكىن، ھېلىقى باتۇر يىگىتنىڭ كۈچ - ھەيۋىسىدىن ئەندىكىپ زادىلا قول سوزالماپتۇ، كۆپ ئۆتمەي ئۇلار كۆزدىن غايىب بوپتۇ.

بىر چاغلاردا يەنە 40 نۆكىرى بىلەن شىكارغا ماڭغان ھېلىقى شاھزادە يولۇقۇپتۇ، ئول گۈلرابا نازىنىننى كۆرۈپلا شاھزادە شۇنداق دەپتۇ:

— ئەي نادىرە، دەۋران دۆلىتىم كاتتىلىقتا ئالەمگە مەشھۇر، بۇ جەھەتتە ھېچبىر شاھ ماڭا يېتەلمەس، مەن بىلەن قىلىڭ! سەلتەنەتلىك ئوردامدا خانىشىم بولۇڭ! يەتتە ئىقلىمغا سوزسىڭىز قولىڭىز، قىچقارسىڭىز ئۈنىڭىز يېتەر، نېمە خالىسىڭىز شۇ ھازىر بولغاي!

— ئەي شاھزادە، سەلتەنەتلىك ئوردىڭىزدا بىر ئۆزد-
ڭىز ياشىۋىلىك، ماڭا جۈپ بولغۇچى باتۇر يىگىتتۇر،
سىزدەك قورقۇنچاقلار ماڭا بىكىرەك، — دەپتۇ ھۆر -
پەرى.

ئۇ شۇنداق دەپلا يولىغا راۋان بوپتۇ، شاھزادە نۆكەر-
لىرى بىلەن قوغلاپ تۇتۇۋالماقچى بولغانىكەن، يىگىت قى-
لىچىنى يالىڭاچلاپ ئۇلارغا شىردەك تاشلىنىپتۇ. ئۇنىڭ
كۈچ - ھەيۋىسى جاسارىتىدىن قويدەك ئۈركۈگەن شاھزادە
بىلەن نۆكەرلىرى دەرھال كەينىگە يېنىپ، قۇيرۇقىنى
تىكىۋېتىپتۇ.

يىگىت يەنە يولىنى داۋام قىپتۇ، بىر چاغدا ئول ھۆر-
پەرىدىن سوراپتۇ:

— ئەي گۈلرۇخسار، مەن ئۈچۈن كۆپ ئاۋارە بولدى-
ڭىز، ماڭا يولنى كۆرسىتىپ قويۇپ، ئۆز يولىڭىزغا كې-
تىۋېرىڭ!

ئول ھۆر - پەرى قاقاقلاپ كۈلۈپ كېتىپ شۇنداق
دەپتۇ:

— كۆزلىگەن مەنزىلىڭىزگە يېتىپ كەلدىڭىز، ھېلى-
قى كىچىك مەلىكە مانا مەندۇرمەن، ئەجدىھا بولسا مەۋجۇت
ئەمەس، يولۇققان ئۈچىڭلاردىن بىر ئۆزىڭىزلا سىناقلى-
رىمدىن ئۆتتىڭىز. مەرد - باھادىر ئىكەنسىز، ئەمدى خا-
لىسىڭىز تويى - مەرىكە ئۆينايسىز، مېنى ئەمرىڭىزگە ئال-
غايسىز.

يىگىت خۇشاللىق بىلەن رازىلىق بىلدۈرۈپتۇ، ئاندىن
ئۇلار بەخت ۋادىسىغا، ۋىسال دەرگاھىغا قاراپ راۋان بوپتۇ.

يوقالماس بايلىق

ئۆتمۈش زاماندا، نامراتلىق دەستىدىن يۇرتىدا كۈن ئالالمىغان ئۈچ يىگىت سەپەرگە چىقماقچى، ياقا يۇرتلاردا ئىشلەپ، پۇل تېپىپ باي بولغاندا قايتماقچى بوپتۇ. ئۇلار-نىڭ چوڭىنىڭ ئىسمى ئەخمەت، ئىككىنچىسىنىڭ ئىسمى نۇرەخمەت، كىچىكىنىڭ ئىسمى نۇرمۇھەممەت ئىكەن. ئۇ-لار مەسلىھەتى پىشقان كۈنىنىڭ ئەتىسىلا يولغا چىقىپتۇ. كارۋانلارنىڭ ئىزى، يولۇچىلارنىڭ سۆزى بويىچە مېڭىۋې-رىپتۇ. مېڭىپتۇ، مېڭىپتۇ بىر چاغدا ئۇلارغا بىر خۇرجۇن ئۇچراپتۇ. ئەخمەت بىلەن نۇرەخمەت جېنىنىڭ بارىچە يۇ-گۈرۈپ بېرىپ تەڭلا خۇرجۇنغا تاشلىنىپتۇ. ئۆزى كىچىك ۋە تېنى ئاجىز نۇرمۇھەممەت ئۇلاردىن كېيىن قاپتۇ. خۇر-جۇنغا تەڭ ئېسىلغان ئەخمەت بىلەن نۇرەخمەت ئۇنى ئىككى يانغا تارتىشىپ ئوتتۇرىدىن يىرتىۋاپتۇ. شۇ چاغدا خۇرجۇ-ندىن بىر كىتاب چۈشۈپ قاپتۇ. ئەخمەت بىلەن نۇرەخمەت بۇ كىتابقا قاراپمۇ قويماپتۇ. ئۇلار ياراتمىغان بۇ كىتابنى نۇرمۇھەممەت ئاپتو.

خۇرجۇننىڭ ئەخمەت يىرتىۋالغان تەرىپىدە تىللا، نۇ-رەخمەت يىرتىۋالغان تەرىپىدە يامبۇلار بار ئىكەن. ئۇ ئىك-

لىكىسى ئۆز رىزقىدىن رازى بولۇپ بەكمۇ سۆيۈنۈپ كېتىشىپتۇ. لېكىن، ئۇلار بۇنىڭغا قانائەت قىلماستىن يەنە داۋاملىق مېڭىپتۇ. ئاخىر ئۈچ ئاچا يولغا كەپتۇ. ئەخمەت بىلەن نۇرەخمەت ئۆز بايلىقىنى نۇرمۇھەممەتتىن قىزغىنىپ ئۆزلىرى بىلەن بىر يولغا چۈشۈۋالمىسۇن دەپ ئەنسىرەپ ئۇنى ئۈچىنچى يولدا مېڭىشقا زورلىشىپتۇ.

ئەمدى بىز يېنىدا بىر تىيىن پۇلى يوق بىچارە نۇرمۇھەممەتكە ئەگىشەيلى: ئۇ ئۆزىگە قالغان كىتابنى ئېلىپ يېرىم كۈنلۈك مۇساپىنى بېسىپتۇ. بىراق، مۇڭدىشىپ بىللە ماڭغۇدەك بىرەر ھەمراھى بولمىغاچقا زېرىكىپ كىتابنى ۋاراقلاشقا باشلاپتۇ. ئوقۇغانسېرى قىزىقىپ قاپتۇ. ئەسلىي ئۇ تېبابەتچىلىك كىتابى بولۇپ، ئۇنىڭدا تۈرلۈك ئۆسۈملۈكلەرنىڭ خاسىيىتى ۋە ئۇلار بىلەن ھەر خىل كېسەللىكلەرنى داۋالاش رېتسېپلىرى يېزىلغانىكەن. زېھنى ئۆتكۈر نۇرمۇھەممەت ئوقۇغانلىرىنى ئېسىدە چىڭ ساقلاپتۇ. قورسىقى ئاچسا ياۋا مېۋىلەرنى تېرىپ يەپ، ئۇسسىسا ئېقىن سۇ ئىچىپ مېڭىپتۇ، مېڭىپتۇ، شۇ تەرىقىدە نەچچە كۈنلەر ئۆتۈپتۇ. كىتابنى ئۈچىنچى قېتىم قايتا ئوقۇپ تۈگىتەي دەپ قالغان بىر كۈنى دىققەتسىزلىكتىن تۈگۈلۈپ ياتقان بىر يىلانغا دەسسىۋاپتۇ. مىجىلىپ ئۆلەي دەپ قالغان يىلان جان ئاچچىقىدا نۇرمۇھەممەتنىڭ پۇتىغا نەشتەر ئۇرۇۋپتۇ ـ دە، جان بېرىپتۇ. نۇرمۇھەممەتمۇ ئاغرىقتا چىدىماي «ۋايجان» دەپ پۇتىنى قۇچاقلاپ ئولتۇرۇپ قاپتۇ. شۇ ھالەتتە نەچچە مىنۇت ئۆتۈپتۇ. پۇتى تىزىغىچە كۆكىرىپ يىلان زەھىرى بەدىنىگە تاراشقا باشلاپتۇ. ئۇ

نىمە قىلىشنى بىلمەي ئولتۇرغاندا كۆزى يەردە ياتقان كىتا-
بىغا چۈشۈپ، ئۆز ھاياتىنى قۇتقۇزۇش ئىشەنچىسى تۇغۇلۇپ-
تۇ. تەلىيىگە يېقىن ئارىدىكى زەيكەش لېۋىدە يىلان زەھى-
رىنى قايتۇرىدىغان خاسىيەتلىك گىياھ بار ئىكەن. نۇرمۇ-
ھەممەت چىشىنى چىشلەپ ئۆمىلەپ بېرىپ بۇ گىياھنى
يۇلۇپ ئېلىپ، چايناپ سۈيىنى يۇتۇپتۇ. يەنە بىر تەرەپتىن
پۇتىنىڭ كۆكىرىپ كەتكەن يېرىنى تىلىپ قېنىنى ئېقى-
تىپتۇ. شۇنداق قىلىپ، ئۆز جېنىنى ئۆزى قۇتۇلدۇرۇپ
قاپتۇ. كېچىسى كىتابنى ياستۇق، يەرنى سېلىنچا قىلىپ
تۈننى ئۆتكۈزۈپتۇ. ئەتىسى زەھەر تولۇق يېنىپ سەللىمازا
ساقايغان ھالەتتە ئورنىدىن تۇرۇپتۇ. نۇرمۇھەممەت شۇ-
نىڭدىن كېيىن كىتابنى تېخىمۇ ئەستايىدىل بېرىلىپ ئو-
قۇپ، بىلىمىنى يەنىمۇ مۇستەھكەملەپتۇ. ئاخىر بىر شە-
ھەرگە يېتىپتۇ، بۇ شەھەر ئىمارەتلىرىنىڭ ھەشەمەتلىكى،
كوچا بازارلىرىنىڭ قايناقلىقى بىلەن كىشىنى مەستانە قى-
لىدىكەن. بىراق، بۇ شەھەر خەلقى يۇقۇملۇق كېسەللىككە
دۇچ كېلىپ، تېۋىپلىرىنىڭ ئاز ۋە قابىلىيەتسىزلىكى تۈ-
پەيلىدىن كىشىلەرنىڭ بېشىغا ئۆلۈم ۋەھىمىسى سايە تاش-
لاپ، ھەممە كىشىنى غەم بېسىپ چىرايلىرى سولغانىكەن.
نۇرمۇھەممەت كېسەللىك ئالامەتلىرىنى سۈرۈشتۈرگەندىن
كېيىن شەھەر سىرتىغا چىقىپ، تاغ - داللاردىن دورا
ئۆسۈملۈكلىرىنى يىغىپ بىمارلارنى داۋالاشقا باشلاپتۇ. ئۆ-
سۈملۈكلەردىن ھەر خىل دورىلارنى ياساپتۇ. بايلاردىن
تىللا، ئادەتتىكى كىشىلەردىن كۈمۈش تەڭگە، نامراتلاردىن
مىس يارماق ئېلىپ باي، كەمبەغەل، ئەمەلدار، پۇقرا،

قېرى - ياش نۇرغۇن بىمارلارنى داۋالاپ ساقايتىپ، داڭقى ھەر يانغا تاراپ، كاتتا بايغا ئايلىنىپتۇ. ئۇنىڭ داڭقىنى ئاڭلىغان كىشىلەر پەتنۇس - پەتنۇس سوۋغىلار بىلەن كېلىپ باللىرىنى شاگىرتلىققا ئېلىشنى ئۆتۈنۈپتۇ. ئۇمۇ «بىلگىنىڭنى ئەلدىن ئايىما» دېگەن ھېكمەتلىك سۆزگە ئەمەل قىلىپ ئۇلارنىڭ تەلىپىنى قوبۇل قىپتۇ. شۇنداق قىلىپ، بىر يىل ئۆتۈپتۇ. نۇرغۇن بىمارلارنى ساقايتىپتۇ، لېكىن ئۆزىنىڭ يۇرتىنى سېغىنىش كېسىلىنى ساقايتالماپتۇ. ئاخىر تاپقان پۇلىنى 10 خۇرجۇنغا قاچىلاپ، ئېشەككە ئارتىپ، ئۆزى بىرىنچىسىگە مىنىپ شاگىرتلىرى ۋە شەھەر ئەھلى بىلەن خوشلىشىپ، كىتابنى قوينىغا سېلىپ يۇرتىغا راۋان بوپتۇ.

مېڭىپتۇ، مېڭىپتۇ ھېلىقى ئاچالغا كېلىپ توختاپتۇ. ھايال ئۆتمەي بىرىنچى يولدىن بىر ئېشەكنى مىنىپ، ئىككى ئېشەكنى يېتىلەپ بىر كىشى كەپتۇ. قارىسا ئۇ يۇرتتىن بىللە چىققان ئەخمەت ئىكەن. نۇرمۇھەممەت يۈگۈرۈپ ئالدىغا بېرىپتۇ. قۇچاقلىشىپ كۆرۈشۈپ ھال - ئەھۋال سورىشىپتۇ. شۇ چاغدا ئىككىنچى يولدىن بىر ئېشەكنى مىنىپ بىر ئېشەكنى يېتىلەپ نۇرەخمەت يېتىپ كەپتۇ. ئۇچەيلەن بىرھازا قىزغىن مۇڭدىشىپتۇ، ئاندىن نۇرمۇھەممەتنىڭ 10 خۇرجۇنلۇق پۇل بىلەن قايتقىنىغا ھەۋەسى كەلگەن ئەخمەت بىلەن نۇرەخمەت سوراپتۇ:

— ئاداش، يېنىڭدا بىر تىيىن يوق كېتىۋىدىڭ، بۇنچە كۆپ بايلىقنى قانداق تاپتىڭ؟

— بۇ مۇشۇ كىتابتىكى ئىلىمنىڭ خاسىيىتى، —

此为试读，需要完整PDF请访问： www.ertongbook.com